

Regulació relativa a la constitució del Parlament i el debat d'investidura del president de la Generalitat

La constitució del Parlament després d'unes eleccions i el debat d'investidura del president de la Generalitat són regulats a l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC), la Llei de la presidència de la Generalitat i del Govern (LPG) i el Reglament del Parlament de Catalunya (RP). A continuació, teniu els apartats més significatius d'aquestes normes amb relació a aquestes qüestions:

SESSIÓ CONSTITUTIVA

"Correspon al president o presidenta de la Generalitat, en exercici de la més alta representació de la Generalitat, convocar, dins els vint dies (*hàbils*) següents a la data de les eleccions, la sessió constitutiva de la legislatura." (Art. 10d LPG)

"1. El diputat proclamat electe accedeix al ple exercici de la condició de parlamentari un cop complets els dos requisits següents:

"a) Presentar al Registre General del Parlament la credencial expedida per l'òrgan corresponent de l'Administració electoral i fer la promesa o el jurament de respectar la Constitució espanyola i l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

"b) Presentar les declaracions d'activitats i de béns que especifica l'article 19 (**s'adjunta al final*).

"2. Els drets del diputat proclamat electe no són efectius fins que no ha accedit al ple exercici de la condició de parlamentari, conformement a l'apartat 1." (Art. 23 RP)

"El Parlament de Catalunya es reuneix en sessió constitutiva el dia i l'hora assenyalats en el decret de convocatòria, un cop han conclòs les eleccions al Parlament i se n'han proclamat els resultats.

"La sessió constitutiva s'inicia amb la lectura que fa el secretari general del decret de convocatòria. Tot seguit, el secretari general convida els membres de la Mesa d'Edat a ocupar llurs llocs.

"La sessió constitutiva és presidida inicialment pel diputat electe de més edat d'entre els presents, assistit dels dos diputats més joves, en qualitat de secretaris.

"El president d'edat declara oberta la sessió i un dels secretaris llegeix la relació dels diputats electes i la relació dels recursos electorals interposats, amb la indicació dels diputats electes afectats. Tot seguit, s'han d'elegir els membres de la Mesa del Parlament." (Art. 1 i 2 RP)

“El Ple elegeix els membres de la Mesa del Parlament en la sessió constitutiva del Parlament.

“Les votacions per a l’elecció dels càrrecs de la Mesa del Parlament es fan per mitjà de paperetes, que els diputats han de lliurar a la Mesa d’Edat per tal que siguin dipositades a l’urna preparada amb aquesta finalitat.

“Les votacions per als càrrecs de president, de vicepresidents i de secretaris es fan successivament.

“Un cop finida cada votació per a elegir els membres de la Mesa del Parlament, es fa l’escrutini. El president d’edat lliura les paperetes a un dels secretaris perquè les llegeixi en veu alta, i l’altre secretari anota els resultats de la votació i tots els incidents esdevinguts en la sessió.

“Un cop acabades les votacions, els qui han estat elegits han d’ocupar llurs llocs.

“Per a l’elecció del president del Parlament, cada diputat ha d’escriure un sol nom a la papereta, i surt elegit qui obté la majoria absoluta (*un mínim de 68 vots*). Si no s’assoleix aquesta majoria, s’ha de repetir l’elecció entre els dos diputats que s’hagin apropiat més a la majoria, i surt elegit qui obté més nombre de vots. En cas de paritat, s’ha de repetir l’elecció, i, si la paritat persisteix després de quatre votacions, es considera elegit el candidat del grup parlamentari amb més diputats.

“Per a l’elecció dels dos vicepresidents, cada diputat ha d’escriure un nom a la papereta, i surten elegits els qui, per ordre correlatiu, obtenen una majoria de vots.

“Per a l’elecció dels secretaris, s’ha d’escriure un nom a la papereta, i surten elegits, per ordre de vots, els quatre que n’obtenen més.

“En cas de paritat en les eleccions dels vicepresidents i dels secretaris, cal atènyer-se al que disposa l’apartat 1. (*sobre el supòsit de paritat en la votació del president del Parlament.*)

“S’ha de procedir a una nova elecció dels membres de la Mesa del Parlament si les sentències dictades en els recursos contenciosos electorals comporten un canvi en la titularitat de més del cinc per cent dels escons. Aquesta nova elecció s’ha de fer quan els nous membres del Parlament han adquirit la plena condició de diputats.

“En l’elecció dels membres de la Mesa es consideren nul·les les paperetes il·legibles i les que contenen un nombre de noms superior al requerit o noms relatius a persones que no han complert el que estableixen els articles 19 i 23 (*sobre l’accés a la plena condició de diputats*), i es consideren vots en blanc les paperetes sense cap indicació escrita. Totes aquestes paperetes serveixen, però, per a computar el nombre de diputats que han pres part en la votació.” (Art. 43, 44 i 45 RP)

“Els membres de la Mesa del Parlament que han estat elegits han d’ocupar els llocs respectius. Tot seguit, el president declara constituït el Parlament i aixeca la sessió.

“La constitució del Parlament ha d’ésser comunicada pel president al cap de l’Estat, al president de la Generalitat, al president del Congrés dels Diputats i al president del Senat, respectivament.” (Art. 3 RP)

INVESTIDURA

“El president o presidenta de la Generalitat és elegit pel Parlament d’entre els seus membres. Es pot regular per llei la limitació de mandats.” (Art. 67.2 EA)

“El president o presidenta de la Generalitat és elegit pel Parlament d’entre els seus membres, segons el que estableixen l’Estatut, el Reglament del Parlament i aquesta llei.

“Dins els deu dies (*hàbils*) següents a la constitució de la legislatura, o dins els deu dies següents al fet causant d’un dels altres supòsits en què escaigui l’elecció, el president o presidenta del Parlament, un cop consultats els representants dels partits i grups polítics amb representació parlamentària, ha de proposar al Ple un candidat o candidata a la presidència de la Generalitat.

“El candidat o candidata proposat presenta davant el Ple el seu programa de govern i sol·licita la confiança de la cambra. Després d’un debat sobre el programa presentat, es procedeix a la votació. Perquè el candidat o candidata resulti investit, ha d’obtenir els vots de la majoria absoluta (*un mínim de 68 vots a favor*). La investidura comporta l’aprovació del programa de govern.

“Si el candidat o candidata no aconsegueix la majoria absoluta, es pot sotmetre, dos dies després, a un segon debat i a una segona votació, en què bastarà la majoria simple. (*més vots a favor que en contra*)

“Si en la segona votació el candidat o candidata tampoc no és elegit, es tramita una nova proposta, segons el procediment regulat pels apartats 2, 3, 4 i 5 (*paràgrafs anteriors*), i així successivament.

“Si un cop transcorreguts dos mesos des de la primera votació d’investidura cap candidat o candidata no ha estat elegit, la legislatura resta dissolta automàticament i el president o presidenta de la Generalitat en funcions convoca de manera immediata eleccions, que han de tenir lloc entre quaranta i seixanta dies després de la convocatòria.” (Art. 4 LPG)

“Si, un cop transcorreguts dos mesos des de la primera votació d’investidura, cap candidat o candidata no és elegit, el Parlament resta dissolt automàticament i el president o presidenta de la Generalitat en funcions convoca eleccions de manera

immediata, que han de tenir lloc entre quaranta i seixanta dies després de la convocatòria.” (Art. 67.3 EA)

“La sessió d’investidura del president de la Generalitat comença amb la lectura, feta per un dels secretaris, de la resolució del president del Parlament en què proposa un candidat a la presidència. A continuació, el candidat presenta, sense limitació de temps, el programa de govern i sol·licita la confiança del Ple. Llevat que el president del Parlament consideri oportú de suspendre la sessió durant un temps no superior a les vint-i-quatre hores, hi intervé després un representant de cada grup parlamentari, durant trenta minuts cadascun d’ells.

“El candidat pot fer ús de la paraula tantes vegades com ho demani. Quan respon individualment a un dels diputats que han intervingut, aquest té dret a una rèplica d’un temps igual a l’emprat pel candidat. Si el candidat respon d’una manera global als representants dels grups, cadascun d’aquests només té dret a una rèplica, d’un temps igual a l’emprat pel candidat.

“Si la resposta a una rèplica comporta que algun grup contrarepliqui, aquest disposa d’un torn únic, no superior als cinc minuts.

“Després del debat es passa a la votació. Perquè el candidat resulti investit ha d’obtenir els vots de la majoria absoluta (68 vots). Aquesta elecció comporta, alhora, l’aprovació del programa de govern exposat.

((Des del 1980, totes les votacions d’investidura s’han fet pel sistema de votació pública per crida, en què un secretari de la Mesa anomena els diputats i aquests responen “sí”, “no” o “abstenció”).)

“Si el candidat no aconsegueix la majoria establerta per l’apartat 1 (majoria absoluta), es pot sotmetre a un segon debat i a una segona votació dos dies després; aleshores, per a la investidura, és suficient la majoria simple.” (més vots a favor que en contra) (Art. 149 i 150 RP)

“El president o presidenta de la Generalitat és nomenat pel rei.” (Art. 67.4 EA)

“El president o presidenta de la Generalitat, un cop investit pel Parlament, és nomenat pel rei o reina a proposta del president o presidenta del Parlament.

“El nomenament del president o presidenta de la Generalitat es publica en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* i té efectes a partir de la presa de possessió, que ha de tenir lloc en el termini de cinc dies a partir del nomenament.” (Art. 5 LPG)

CREACIÓ DELS GRUPS

“Cada diputat només pot ésser membre d’un grup parlamentari.

“Per cada partit, federació o coalició electoral només es pot constituir un grup parlamentari.

“Els grups parlamentaris, llevat del Grup Mixt, poden ésser constituïts com a mínim amb cinc membres, encara que hagin estat elegits per circumscripcions diferents.

“Els grups parlamentaris s’han de constituir en el termini de vuit dies hàbils, a comptar de l’endemà de la constitució del Parlament, mitjançant un escrit adreçat a la Mesa del Parlament, que han de signar tots els diputats que desitgen constituir el grup i en el qual han de fer constar la denominació del grup, els noms de tots els membres i els de les persones que el representen.” (Art. 26 RP)

“Qui accedeix a la condició de diputat després de la sessió constitutiva del Parlament s’ha d’incorporar a un grup parlamentari en els cinc dies següents a l’adquisició de la dita condició. L’escrit en què manifesta la seva voluntat ha de tenir la signatura del portaveu del grup corresponent; altrament, s’ha d’incorporar al Grup Mixt.

“Els diputats que deixen de pertànyer a llur grup perden els llocs que ocupaven en els òrgans del Parlament.” (Art. 27 RP)

“Cada grup nomena els membres que l’han de representar, incloent-hi preceptivament el portaveu.

“Els representants dels grups parlamentaris han de comunicar al president del Parlament les altes i les baixes dels grups respectius.” (Art. 28 RP)

“Els membres del Parlament que, d’acord amb el que estableix l’article 26, no s’integren en cap grup parlamentari en els terminis establerts queden incorporats al Grup Mixt.

“El Grup Mixt té els mateixos drets que els altres grups parlamentaris i participa de la mateixa manera en l’activitat del Parlament quan és integrat per membres que compleixen els requisits que estableix l’article 26.1 i 3 però que, com que no assoleixen el nombre de membres que exigeix, no poden constituir un grup parlamentari. Aquests drets no s’alteren encara que s’hi incorporin altres membres.

“Els membres del Grup Mixt tenen sempre els mateixos drets individuals que tenen els membres dels altres grups parlamentaris.” (Art. 29 RP)

“En el Grup Mixt, per tal de facilitar l’ordenació del treball i els tràmits parlamentaris, es poden constituir subgrups parlamentaris, integrats per un mínim de tres diputats pertanyents a un mateix partit, federació o coalició electoral. Cap diputat del Grup Mixt no es pot integrar en més d’un subgrup parlamentari.

“Si tots els membres del Grup Mixt són adscrits a subgrups parlamentaris, un representant de cada subgrup pot assistir, amb veu i vot, a les reunions de la Junta de Portaveus.

“Els subgrups parlamentaris poden exercir les iniciatives legislatives i subscriure els procediments parlamentaris que pot presentar un grup parlamentari.

“Els subgrups parlamentaris s’han de posar d’acord sobre el nombre de diputats en les comissions i en les meses que els corresponen, els temps d’intervenció i el nombre màxim d’interpel·lacions i de preguntes amb resposta oral que els correspon de substanciar en cada sessió plenària. Si no arriben a cap acord, la Mesa del Parlament ha d’establir la distribució proporcional de totes aquestes qüestions entre els subgrups.” (Art. 30 RP)

CAP DE L’OPOSICIÓ

“És cap de l’oposició el diputat que exerceix la presidència del grup parlamentari de l’oposició amb més escons al Parlament. L’empat a escons, si s’escau, es resol a favor del grup que hagi obtingut més vots a les eleccions.

“El president del Parlament declara la condició de cap de l’oposició per mitjà d’una resolució.

“La condició de cap de l’oposició es perd per les causes següents:

“a) Per finiment de la legislatura.

“b) Per la pèrdua de la condició de diputat o per la suspensió dels drets i deures parlamentaris.

“c) Per la pèrdua de la condició de president del grup parlamentari.

“Són atribucions del cap de l’oposició, sens perjudici de les que li corresponen com a diputat:

“a) Ésser consultat, a iniciativa del president de la Generalitat, sobre els afers de més importància per a Catalunya.

“b) Proposar millores de l’acció de govern.

“El cap de l’oposició, sens perjudici dels drets que li corresponen com a diputat, té els drets següents:

“a) Rebre el tractament d’*honorable senyor* o *honorable senyora*.

"b) Ésser ordenat protocol·làriament en el lloc immediatament posterior als expresidents de la Generalitat.

"c) Percebre les retribucions que determini el Parlament amb càrrec al seu pressupost.

"d) Disposar dels mitjans humans i materials necessaris per a exercir les seves atribucions, dels quals mitjans l'ha de proveir el Parlament." (Art. 77 RP)

() Article 19 RP. Declaració d'activitats i béns*

"1. Els diputats han de presentar al Parlament les declaracions d'activitats i béns, d'acord amb el que estableix l'article 23.1.b, segons el model aprovat per la Mesa i amb el contingut següent:

"a) Una declaració de les activitats professionals, laborals o empresarials que exerceixen i dels càrrecs públics que ocupen.

"b) Una declaració de béns, que ha de detallar el patrimoni de qui declara.

"2. En el cas que hi hagi cap canvi en la situació relativa a les activitats o als càrrecs públics declarats pels diputats, aquests ho han de comunicar a la Comissió de l'Estatut dels Diputats en el termini d'un mes des que s'ha esdevingut, per tal que la Comissió emeti un dictamen, si escau, respecte a la nova situació, en el termini de vuit dies. Si el canvi que es declara consisteix en el cessament d'algun càrrec o activitat, la Comissió no ha d'elaborar el dictamen.

"3. Els diputats han de presentar, abans del 30 de juliol de cada any, una còpia de la declaració de liquidació de l'impost sobre la renda i el patrimoni presentada a l'Administració tributària del mateix exercici, o la certificació de no haver-ho fet, en el cas que no estiguin obligats a presentar-la.

"4. L'incompliment de l'obligació establerta pels apartats 2 i 3 pot comportar la suspensió dels drets econòmics per un període màxim d'un mes, acordada pel Ple del Parlament a proposta de la Comissió de l'Estatut dels Diputats, després d'haver instruït l'expedient corresponent i d'haver escoltat el diputat afectat.

"5. Els diputats han de presentar també la declaració a què fa referència l'apartat 1.b en acabar el mandat, o en perdre la condició de diputat.

"6. El Registre d'interessos dels diputats del Parlament recull la informació facilitada per aquests d'acord amb els apartats 1 i 3 i està sota la custòdia de la Secretaria General. La informació relativa a les activitats i els càrrecs és pública i s'ha de publicar en el Portal de la Transparència del Parlament. La informació relativa a la declaració de béns també és pública i s'ha de publicar en el Portal de la Transparència, però no pot incloure les dades de localització ni les que poden posar en perill la privacitat i la seguretat dels titulars o de tercers.

"7. Un cop transcorreguts quatre anys de la pèrdua de la condició de diputat, les declaracions s'han de destruir."